

Salvador Carrera, un senyor que vivia i deixava viure

Va donar nom a una determinada manera de fer a la Diputació de Girona. En una institució en què, per un canvi de les regles de joc, CiU va passar de dominar a bastament en el primer mandat democràtic a fer-ho per només un vot, Salvador Carrera i Comes va saber governar-la de 1983 a 1987. I ho va fer amb una recerca contínua del consens, el treball conjunt de tots els diputats, una discreció total i una voluntat inalienable de relançar la institució i convertir-la en un ajuntament d'ajuntaments. Havia estat alcalde de Ribes de Freser i després va ser diputat, senador i activista social, però el seu pas per la Diputació va ser batejat i es recorda com «l'estil gironí de fer política».

Text > **JORDI GRAU**

Salvador Carrera i Comes va néixer a Ribes de Freser el 6 d'agost de 1935 i va morir a Barcelona el 25 de juliol de 2018.

És difícil, per no dir impossible, trobar algú que parli malament d'aquest senyor de Ribes, tot i que va ser alcalde del seu poble, president de la Diputació

de Girona, diputat i senador per CiU al Congrés de Madrid, conseller nacional de Convergència, president del Patronat dels Premis Bertrana, president

>> *Salvador Carrera davant del monument al Pastor, de Rosa Serra, al seu poble de Ribes de Freser.*

(Font: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. NARCÍS SANS PRATS.)

>> Carrera al seu despatx de la Diputació de Girona, que va presidir entre 1983 i 1987. (Font: AJUNTAMENT DE GIRONA. CDRI. NARCÍS SANS PRATS.)

del Consell Social de la UdG i un gran periquito de cor, que el va portar al patronat del seu RCD Espanyol de Barcelona. Tothom qui el va tractar recorda la seva manera de ser afable, la facilitat que tenia per fer de pont entre els qui defensaven coses absolutament oposades, la seva visió positiva dels temes i la seva ferma voluntat d'allunyar-se de les confrontacions estèrils. I això que de confrontacions en va viure massa, tant a la política catalana com a l'espanyola. Potser per això, catalanista de pedra picada com era, va viure amb tristor els seus darrers anys, probablement per la manera com va ser tractada la seva esposa, Irene Rigau, amb qui es va casar el 1990 i que ha estat a la primera línia política com a consellera en els darrers anys, fins a ser acusada, jutjada i condemnada per la seva participació decisiva com a consellera d'Ensenyament en la consulta del 9-N, que va convocar el govern d'Artur Mas. Se l'ha definit com un senyor de Ribes i, efectivament, va néixer en una família acomodada sempre lligada al seu poble. El 1929 el seu pare, Salvador Carrera i Fillet, va començar la seva activitat bancària, que el maig de 1947 el va portar a demanar la llicència oficial de banca, que obtindria l'any següent.

La Banca Carrera va néixer sòlida i prudent fins a convertir-se en societat anònima el 1967. Mentrestant, Salvador Carrera va fer els estudis d'economia, que va culminar amb un màster a l'IESE, i es va incorporar al negoci familiar, la banca, i a diverses societats d'inversió i promoció immobiliària amb seu al carrer Tuset, de Barcelona. L'expansió de Banca Carrera el va portar a obrir una oficina el 1970 a la ciutat de Girona, primer a la carretera Barcelona i després a la plaça Marquès de Camps, on hi havia el gruix de les entitats bancàries de l'època. El 18 d'abril de 1972 Banca Carrera es va convertir en Banc de Girona i va iniciar un procés d'expansió en què va obrir onze sucursals i es va convertir en la primera gran banca gironina, però els moments complexos de l'economia del país van acabar amb la integració de l'entitat a la Banca Catalana de Jordi Pujol el 1975. Un procés que Salvador Carrera va viure en primera línia i en les negociacions del qual va participar amb la seva acostumada discreció.

«El nen de can Carrera»

És d'aquells temps i dels seus inicis al món de la política quan a Salvador se'l coneixia com «el nen de can Carrera».

Alcalde de Ribes, president de la Diputació, diputat i senador, va ser la personificació de l'estil gironí de fer política

Vivint entre Ribes de Freses i Barcelona, era considerat un solter d'or. Tot i la seva discreció, destacava a la vall de Ribes (on coneixia i es feia amb gairebé tothom) pel seu cotxe, un Jaguar esportiu de color verd oliva que encara es recorda a la vall en aquelles èpoques dels Seat 600. Li tenia una especial estima. Va estar sempre vinculat a Ribes de Freser i va presidir durant molts anys la Unió Deportiva Ribetana, l'equip de futbol del poble. Van ser les negociacions de la venda del negoci de banca familiar a Banca Catalana les que el van fer dubtar del seu salt a la política municipal. Finalment, però, amb l'ajuda d'un grup de veïns del poble lligat a Convergència Democràtica de Catalunya i la intervenció del mateix Jordi Pujol, va decidir presen-

tar-se com a candidat per CiU a les primeres eleccions municipals de 1979. Va guanyar i va ser el primer alcalde democràtic del seu poble, amb 967 vots, que li van donar set regidors, per davant de l'oposició, que en va aconseguir 678 i quatre regidors.

Del seu pas per la política municipal i del seu salt posterior a la presidència de la Diputació de Girona, a la vall de Ribes en tenen bons records. Però també d'abans de tot això. La piscina de Ribes es va construir amb l'esforç de la gent del poble, però el pagament dels materials, els plànols i despeses diverses van ser subvencionats per la família Carrera. L'anagrama del Banc de Girona al fons de la piscina així ho recordava. També la font del passeig de Ribes i el monument als Pastors de l'escultora Rosa Serra, que es va endur l'aiguat de 1982, n'eren una bona mostra. Els seus contactes van ser profitosos per al poble. Encara es recorda que el primer pavelló esportiu de les comarques gironines després del de la Devesa de Girona va ser el que es va construir a Ribes, el que va potenciar el patinatge i l'hoquei sobre patins al poble. Els seus contactes amb l'empordanès Joan Gich i Bech de Carede, que havia substituït Samaranch com a delegat estatal d'Educació Física i Esports i president del Comitè Olímpic Espanyol, van ser la clau, encara que Gich hagués estat gerent del Barça i Carrera un periquito militant.

Com a alcalde, Salvador Carrera només va estar-hi quatre anys. Aviat va entrar a la Diputació de Girona, que havia vist com Joan Vidal i Gayolà, el primer president, dimitia per presentar-se de cap de llista a les primeres eleccions al Parlament de 1980 i era substituït per Arcadi Calzada. El 1983, Calzada era escollit alcalde d'Olot i continuava a la Diputació abans de ser candidat al Parlament i marxar cap a Barcelona, però el president va ser Salvador Carrera, escollit per 13 vots a favor i 12 en blanc. Començava l'estil gironí de fer política. Calzada recorda Carrera com «un gran amic, un entrançable col·laborador i un home d'entesa». I evocava el neguit que van passar mentre tornaven per la collada de Toses després d'una estada a la Cerdanya just quan es va produir el cop d'estat del 23-F. Durant el seu mandat, la Diputació es va definir i es va relançar. El seu substitut, Josep Arnau, recorda que va ser durant l'etapa Ca-

>> Carrera ballant sardanes amb la que seria la seva esposa, Irene Rigau, a Vilamalla. A l'esquerra, l'alcalde Marià Lorca. (Font: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. FONTS EL PUNT.)

Va investigar el cas Roldán, va participar en la supressió del servei militar i va ser molt actiu a la comissió de l'OTAN

rera quan es va donar impuls a la Fundació Mas Badia i a l'Institut Català de la Carn, ara en mans de l'IRTA. També es va posar fil a l'agulla al Pla d'Obres i Serveis i es va signar un conveni amb la Politècnica de Girona per analitzar i valorar les necessitats del territori. En aquells anys es va consolidar també el Conservatori de Música de Girona, el Pla de Restauració de Monuments en col·laboració amb el Bisbat i la Generalitat, el Pla de Rehabilitacions de Centres Culturals i Teatres, i es va potenciar el Patronat de Turisme Costa Brava Girona i el Consorci de la Costa Brava. També, gràcies al suport de la Diputació, es va consolidar la UNED, amb la cessió gratuïta de l'edifici del carrer Sant Josep.

El salt a Madrid

Salvador Carrera es va convertir en un valor en alça de la política gironina i el seu partit el va cridar a fer el salt a la política espanyola. Va ser escollit di-

putat per les comarques gironines en les legislatures de 1986, 1989 i 1993 i senador el 1996, quan va actuar com a portaveu adjunt de CiU a la cambra alta espanyola. Va anar a Madrid en plena ressaca de l'operació reformista de Miquel Roca i Junyent, el seu gran amic. L'operació va ser profitosa a Catalunya però un autèntic fracàs a Espanya. Van ser anys de majoria absoluta socialista primer, i després, els de les dificultats de Felipe González, que va necessitar la crossa catalana per governar. També va viure, des del Senat, els primers quatre anys d'Aznar, quan el líder del PP parlava català en la intimitat i s'avenia als pactes del Majestic. Durant aquells anys Salvador Carrera va ser secretari segon de la Comissió de Defensa i vocal de la Diputació Permanent del Congrés. Però cal recordar la seva participació activa en la Comissió Mixta per a la plena professionalització de les Forces Armades Espanyoles, és a dir, on es va decidir la supressió del servei militar obligatori pactat. Van ser anys complicats, de grans escàndols financers, que potser ara es veuen petits amb l'eclosió de la Gürtel i els grans escàndols de corrupció del PP. Llavors li tocava el rebre al PSOE i per això la seva discreció va ser aprofitada en la Comissió d'Investigació dels Fons assignats a la Direcció General de la Guàrdia Civil. El cas Roldán, vaja, en el qual va tenir un paper fonamental per posar al desco-

bert part de la gran corrupció de qui va ser el màxim responsable d'aquest cos armat. Van ser catorze anys a Madrid. En una entrevista, el mateix Salvador Carrera recordava que hi havia viscut moments «de soledat absoluta, moments en què et plantejes què carall fas allà». Tot i això els recordava com uns anys «extraordinaris» que l'havien marcat per sempre. «M'han format, impulsat i animat a fer coses noves i m'han donat amics, encara que també enemics», recordava.

Durant els anys de Madrid va consolidar la seva relació amb Irene Rigau, la dona de la seva vida, amb qui es va casar pel civil el 1990, després d'un discret prometatge. Irene Rigau, banyolina, mestra progressista i llicenciada en psicologia, combregava amb el moviment de renovació pedagògica Rosa Sensat i va ser impulsora de les primeres escoles d'estiu del moviment de mestres per a una escola de Catalunya.

Discret i elegant, va saber fer de pont entre persones o institucions que tenien maneres de fer molt diferents

Després de ser membre del Consell d'Ensenyament i inspectora d'ensenyament primari, va ser delegada d'Ensenyament a Girona amb governs de CiU. Després va fer carrera com a subdirectora general de Formació Permanent del Professorat fins que va ser nomenada consellera de Benestar Social, primer, i d'Ensenyament, posteriorment. Salvador Carrera, senador quan va ser nomenada consellera, va deixar la seva carrera política i va donar sempre suport a la seva esposa, la qual cosa li va provocar patiments a l'etapa final de la seva vida per la persecució que va patir la consellera per haver participat en l'organització de la consulta del 9-N.

Salvador Carrera va deixar la política activa l'any 2000. Era l'hora de tornar a la societat civil gironina el que li havia donat. I això el va portar a presidir el Patronat dels Premis Bertrana i el Consell Social de la UdG. Pep Nadal, rector de la Universitat, diu d'ell: «Era molt bona persona i feia que les persones s'entenguessin i, a més, deixava fer».

Una de les últimes grans il·lusions de Salvador Carrera va ser el seu nomenament com a fill predilecte de Ribes de Freser el 2016, un homenatge unànime i multitudinari que el va complaure. El seu nebot Andreu Barnils, fill del desaparegut periodista Ramon Barnils, casat amb Núria Carrera, la germana d'en Salvador, va publicar llavors un retrat excel·lent del seu tiet. Carrera i

Barnils, que estaven a les antípodes en moltes coses i en les maneres d'actuar, es respectaven i s'estimaven. Explicava Barnils que de joves Salvador Carrera havia portat els nebots a l'Hotel Palace i els havia acompanyat per Madrid a locals de *heavy* i amb drogats al lavabo, *trajat* i encorbatat. Era el seu estil: «Viure i deixar viure». A Barnils li sap greu no haver aconseguit que Carrera escrigués les seves memòries, per saber coses de la Banca Carrera, de Pujol, de Miquel Roca, de la Girona dels Nadal, dels viatges com a membre de la comissió de l'OTAN i de l'amor a la seva família, pensin com pensin. Però Salvador Carrera se'n va anar com va viure: amb discreció, elegància i com un senyor, tot i la malaltia que els darrers mesos el va apartar de l'activitat pública. Roca Junyent el defineix com «un catalanista autèntic, coherent, constructiu, al servei del país». El seu amic, l'enginyer Joaquim Coello, en destaca que, «irònic, efectiu i incisiu», sabia mantenir amb fermesa però amb elegància les seves opinions. I Joaquim Nadal el recorda com un «cavaller de la vida i de la política que feia les coses fàcils a tothom i entenia la política com un servei a la ciutadania», lluny de la «política d'artificis» d'ara, com recorda Jordi Xuclà. Salvador Carrera va morir discretament i mostrant al món que es podia ser un senyor molt de Ribes i al mateix temps un gran cosmòpolita.

>> Amb Miquel Callís i l'alcalde de Massanes, Joan Peiró, a la inauguració de la pista poliesportiva.
(Font: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. MIQUEL MORILLO.)

